

Inkoopvisie Jeugdhulp
Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet,
Oldebroek en Putten

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Situatieschets	4
2.1. Samenwerkingsschaal	4
2.2. Doelgroep en voorzieningen	4
2.3. Beleidsontwikkelingen.....	4
3. Doelstelling en uitgangspunten voor de inkoop	6
4. Bouwstenen voor de inkoop	10
4.1. Inkoopmodel	10
4.2. Kwaliteit.....	10
4.3. Monitoring en evaluatie	11
4.4. Bekostiging	11
4.5. Uitvoering en planning	11

1. Inleiding

Als samenwerkende gemeenten¹ en partners in deze regio hebben we ervoor gezorgd dat de decentralisatie van de zorgtaken naar de gemeenten goed geland is. De transitie van de jeugdzorg is hiermee een feit. Maar daarmee zijn we er nog niet. Samen maken we nu goede stappen bij het daadwerkelijk transformeren van het stelsel van de zorg voor jeugd. De transformatie is in volle gang, en dat zien we bijvoorbeeld in de manier waarop we ons voorveld hebben ingericht, de wijze waarop in ondersteuningstrajecten de eigen regie van gezinnen zoveel mogelijk centraal gesteld wordt en hoe de samenwerking tussen uitvoeringsprofessionals steeds meer gestalte krijgt. Tegelijkertijd hebben we met elkaar nog veel te doen in die transformatie. Zo willen we vol investeren in het voorliggend veld, zullen er nog scherpere samenwerkingsafspraken gemaakt moeten worden tussen 'de toegang' en specialistische voorzieningen en willen we - nog meer dan nu - de ondersteuning zoveel mogelijk dichtbij en samen met de jeugdige, het gezin en het informele netwerk organiseren. Dit belooft een belangrijk en spannend proces te worden, dat gezamenlijke inspanning vraagt.

In voorliggende inkoopvisie beschrijven we 'waarom' en 'wat' we willen realiseren voor de jeugdigen en geven we bouwstenen mee voor de inkoop.

---

¹ Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten

2. Situatieschets

2.1. Samenwerkingsschaal

De gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten hebben een inwonertal van ruim 165.000. Deze schaal leent zich goed voor regionale samenwerking rondom beleid en inkoop. De schaal is klein genoeg om met elkaar te overleggen en de 'couleur locale' te behouden, maar groot genoeg om slagvaardig te zijn en een goede onderhandelingspositie in te nemen in de inkoop. Bovenregionale samenwerking vindt op grotere schaal plaats, samen met andere regio's. Het gaat hier om de hoog specialistische zorgvormen, die weinig voorkomen, zeer duur zijn en/of altijd beschikbaar moeten zijn.

2.2. Doelgroep en voorzieningen

Het aantal jeugdigen in deze regio dat gebruik maakt van regionaal ingekochte jeugdhulpvoorzieningen bedraagt ca. 4.000. De samenwerkende gemeenten hebben momenteel regionale contracten met ca. 60 jeugdhulpaanbieders. Daarnaast zijn er contracten met bovenregionale jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en landelijk gecontracteerde partijen. De bovenregionale afspraken zullen ook landen in de regionale contracten. In de strategische keuzenota (zie hoofdstuk 4) worden de aard en omvang van de zorgvormen etc. benoemd.

2.3. Beleidsontwikkelingen

Hieronder schetsen we de beleidsontwikkelingen die landelijk, regionaal en lokaal spelen binnen de jeugdhulp en relevant zijn voor deze inkoop.

Transformatie

Na een periode waarin vooral de transitie (overgang van jeugdhulp naar gemeenten) centraal stond, ligt nu de nadruk op de transformatie. We zitten daar middenin, en maken de nodige meters. Voorbeelden hiervan zijn de manier waarop het voorveld in de verschillende gemeenten functioneert, de opgestelde Transformatieagenda en de verschillende lokale initiatieven/ publiekscampagnes om ouders en jongeren te informeren wat de transformatie concreet voor hen betekent. Tegelijkertijd is het belangrijk om te benadrukken dat de transformatie in z'n geheel nog minimaal vijf jaar in beslag zal nemen. Dit vraagt om het stellen van prioriteiten welke transformatieslagen nu direct gemaakt moeten worden en welke daarna komen. En voor de inkoop betekent het om met elkaar te zoeken naar slimme 'transformatieversnellers' om de gewenste transformatie 'in denken en in werken' te realiseren. Denk hier bijvoorbeeld aan vindplaatsgericht werken, het slechten van onnodige 'schotten' tussen hulpverleningstrajecten en het 'naar de voorkant' halen van specialistische expertise, teneinde ervoor te zorgen dat de jeugdige sneller de juiste ondersteuning krijgt.

Verbinding leefwereld en lokale voorzieningen

De transformatie die we met elkaar willen realiseren, valt of staat bij een goede verbinding tussen de eigen kracht en directe leefwereld van inwoners (denk aan: kerken, verenigingen, etc.), de algemene basisvoorzieningen/ vrij toegankelijke voorzieningen (zoals: school, huisarts, jeugdgezondheidszorg, politie, CJG) en meer gespecialiseerde voorzieningen (regionaal of bovenregionaal ingekocht). Het versterken of bevorderen van de basisvoorzieningen is een belangrijk uitgangspunt voor de zes samenwerkende gemeenten. Een centrale rol is daarin weggelegd voor het CJG dat laagdrempelig werkt, de kennis in huis heeft om passende ondersteuning te bieden én een belangrijke functie heeft in de toegang tot de meer gespecialiseerde zorg. Wij willen versterking van het voorliggend veld en de lokale toegang; dit leidt tot een afname van de specialistische hulp. De wijze waarop de lokale basis wordt ingevuld verschilt per gemeente.

Verbinding bovenregionale en landelijk ingekochte voorzieningen

De inkoop van sommige zeer specialistische jeugdhulpfuncties moet op bovenregionaal niveau plaatsvinden. Het betreft aanbod voor de meest kwetsbare groep jeugdigen, vaak met een gedwongen/ onvermijdelijk karakter. Het aantal cliënten is relatief laag, terwijl de kosten per traject hoog zijn. Wel is het noodzakelijk dat afstemming plaatsvindt tussen hetgeen regionaal en bovenregionaal ingekocht wordt, bijvoorbeeld waar het gaat om het eerder inzetten van lichtere of korter durende zorg, sturing op transformatie, etc².

Integraliteit

Binnen het domein van de zorg voor jeugd zijn verschillende subdomeinen te benoemen: Jeugd & Opvoedhulp (J&O), hulp voor licht verstandelijk beperkten (LVB), de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en Veiligheid. De afgelopen keer is ingekocht aan de hand van deze subdomeinen; voor de komende tijd is het de uitdaging om producten te ontwikkelen die subdomein overstijgend zijn, zodat ondersteuning aan onze jeugdigen echt integraal kan worden vormgegeven. Daarnaast staat de decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten niet op zichzelf: er zijn ook andere taken en verantwoordelijkheden gedecentraliseerd naar gemeenten. De gedachte hierachter is dat gemeenten integrale ondersteuning aan hun inwoners kunnen bieden. Concreet betekent dit onder meer: samenwerking vanuit jeugdhulp met de Wmo, de Participatiewet, het onderwijs en huisartsen. Maar ook met voorzieningen die niet lokaal zijn georganiseerd, maar waarmee een jeugdige (na zijn/haar 18^e verjaardag) wel direct te maken krijgt (en warme overdracht/ samenwerking onontbeerlijk is). Denk aan: Zorgverzekeringswet (oa. GGZ-doelgroep) en Wet Langdurige Zorg (oa. LVB-doelgroep).

Monitoring en sturing

Nu de transitie een feit is, komt er ook steeds meer behoefte aan monitorings- en sturingsinformatie. Denk aan vragen als: realiseren we met ons (inkoop)beleid de doelen die in de Jeugdwet centraal staan, hoe tevreden zijn ouders over de manier waarop ze zijn geholpen (outcome indicatoren), hoeveel jeugdigen maken gebruik van welke voorzieningen (output), hoe verhoudt zich dit tot het beschikbare budget (input) én hoe verloopt het transformatieproces (throughput)? Het is belangrijk om te beseffen dat dit soort vragen breed leven: bij inwoners, cliënten, uitvoerders, politici en beleidsmakers. Tegelijkertijd zien we dat het genereren van antwoorden een ingewikkelde opgave is. Zo worden de meeste gegevens rondom voorzieningen geregistreerd ten behoeve van een goede beschikkingsverlening en facturatie; deze gegevens leveren niet automatisch relevante monitorings- en sturingsinformatie op, daar is vaak nog een forse bewerkings- en analyseslag voor nodig. En er moeten (regionaal en lokaal) keuzes gemaakt worden welke informatie relevant is voor de verschillende gremia (inwoners, raad, college, management, beleid, uitvoering) en hoe de gegevensverzameling en analyse vervolgens plaatsvindt. Hierbij willen we benadrukken dat het bij monitoring en sturing nadrukkelijk gaat om 'tellen' én om 'vertellen' (narratieve informatie). Dit houdt in dat we moeten kijken naar feiten en cijfers én naar de verhalen van de uitvoering, de gezinnen en de jeugdigen zelf.

---

² Een relevante ontwikkeling op bovenregionaal niveau betreft de discussie rondom het advies Zorglandschap. Als regio zijn wij nu vrij zelfvoorzienend: vrijwel alle zorg en ondersteuning voor onze jeugdigen is hier te vinden. Als het advies nader wordt uitgewerkt, en westerse regio's ook veel meer zorg dichtbij gaan organiseren, dan zal dat gevolgen hebben voor het voorzieningenniveau (en zelfvoorzienendheid) in onze regio.

3. Doelstelling en uitgangspunten voor de inkoop

Voor de inkoop jeugdhulp hanteren we de volgende doelstelling:

Doelstelling

We willen de meest passende zorg en ondersteuning voor onze jeugdigen, binnen het daarvoor beschikbare financiële kader. De zorg en ondersteuning vindt plaats zo dicht mogelijk bij de jeugdigen, de gezinnen en het eigen netwerk. De regie ligt hierbij bij hen zelf. De ondersteuning is kortdurend en licht waar kan (ambulant, vrij toegankelijk); langdurig en intensief waar nodig.

Bovenstaande doelstelling hebben we vertaald in de volgende uitgangspunten voor de inkoop. Hierbij hebben we ons grotendeels gebaseerd op de beleidsuitgangspunten van de individuele gemeenten, de reeds opgedane ervaringen met de transitie en transformatie in de afgelopen 2,5 jaar en de ervaringen uit het vorige inkooptraject. De uitgangspunten dienen als richtsnoer voor het verdere inkooptraject.

Uitgangspunten

Onze uitgangspunten voor de inkoop zijn:

- a. Eigen kracht, samen verantwoordelijk
- b. Eén gezin, één plan, één regisseur
- c. Doen wat nodig is
- d. Verbinden van kennis en expertise
- e. Kwalitatief goede zorg binnen daarvoor beschikbaar financieel kader
- f. Vermindering van regeldruk

Bovenstaande uitgangspunten worden in de volgende alinea's nader beschreven. Deze uitgangspunten zijn ook leidend in de op stapel staande verdiepingssessies met stakeholders (zie hoofdstuk 4).

a. Eigen kracht, samen verantwoordelijk

Eigenaarschap

Uitgangspunt is dat de burger zelf en zijn netwerk (familie, betrokkenen, buurt) eigenaar zijn en blijven van de kwestie en de oplossingen. We gaan uit van de eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk. Het gesprek met ouders en jeugdigen wordt gevoerd vanuit de gedachte dat er altijd zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van wat er al goed gaat en wat de ouders en jeugdigen zelf (met inzet van het eigen netwerk) kunnen. Aan jeugdhulpaanbieders zal nadrukkelijk worden gevraagd om het informele netwerk, informele organisaties en vrijwilligers te betrekken bij de hulpverleningsprocessen. En om het eigenaarschap van families/ gezinnen te faciliteren door middel van het beheren van het eigen dossier, een 'familiegroepsplan' (zie ook onder b), etc.

Opvoedkundig klimaat versterken

Het versterken van het opvoedkundig klimaat (de-medicaliseren, ontzorgen en normaliseren) in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als peuter- en kinderopvang is daarbij onontbeerlijk. Preventieve activiteiten van bijvoorbeeld het CJG spelen daarin een belangrijke rol. Van aanbieders vragen we om aan te sluiten bij de lokale situatie en de (preventieve) activiteiten en organisaties die daar actief zijn. Ook is het belangrijk dat aanbieders meedenken en meedoen bij het ontwikkelen van algemene voorzieningen (in plaats van individuele voorzieningen) en het betrekken van vrijwilligers.

b. Eén gezin, één plan, één regisseur

We willen integrale hulp bieden aan gezinnen volgens het uitgangspunt 1 Gezin 1 Plan 1 Regisseur.

Regiehouder

Vanuit de visie op het eigenaarschap volgt dat de jeugdige en de ouders³ en hun netwerk ook eigenaar zijn en blijven van dat plan. Vanuit deze gedachte zijn zij regiehouder. Professionals zijn faciliterend voor de planvorming. Zij wijzen ouders en jeugdigen op de mogelijkheden van en ondersteunen hen bij het opstellen van een familiegroepsplan. Afhankelijk van de kracht van het gezin en zijn netwerk kan deze ondersteunende rol groter of kleiner zijn. Er kan voor gekozen worden om de mogelijkheid van het maken van een familiegroepsplan door het gezin, als voorwaarde te stellen voor toegang tot niet-vrij toegankelijke jeugdhulp. Hiermee bevorderen we de regie door de jeugdige en zijn gezin. Uiteraard is maatwerk altijd mogelijk.

Keuzevrijheid

Bij het bepalen van de meest passende jeugdhulp, is keuzevrijheid belangrijk. In de aanbesteding zullen we zorgen voor genoegzaam aanbod. Zodat ouders en gezinnen in staat zijn om die ondersteuningsvorm of organisatie te kiezen die hen het beste ondersteunt bij het oppakken en oplossen van vragen of problemen.

Samenwerkingsregie

Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding en zijn daarmee per definitie regiehouder. Ten aanzien van de professionele samenwerkingsregie, in geval van meer complexe gezinssituaties, is het streven om die zoveel mogelijk te beleggen bij het CJG. In het samenspel tussen gezin, CJG - medewerker en tweedelijns professional wordt bijvoorbeeld besloten over nut en noodzaak van het inzetten, voortzetten of afbouwen van tweedelijns zorg.

Integrale ondersteuning

Om integrale ondersteuning te kunnen bieden, is het noodzakelijk om de verbinding te maken met andere domeinen. Bijvoorbeeld waar het gaat om de aansluiting met school, werk en veiligheid. Zowel voor de betreffende jeugdige als het gezin waarin die jeugdige opgroeit. Het CJG is hierbij een verbindende factor richting de andere domeinen. We willen echt toe naar een situatie waarin geldt: één gezin, één plan, één regisseur. De schotten tussen verschillende domeinen mogen in de uitvoering geen belemmering zijn. Niet op het gebied van beleid, inkoop, uitvoering of budget. In zeer bijzondere situaties kan één regisseur niet realistisch zijn; dan zijn samenhang in het aanbod, samenwerking door de aanbieders en een 'warme overdracht' belangrijk.

Integraal betekent ook dat er geen gat valt tussen het moment dat de jongere nog 17 is en het moment dat de jongere 18 wordt. Van aanbieders zullen we vragen hier tijdig op voor te sorteren, bijvoorbeeld door het opstellen van een zogenaamd 'perspectiefplan'.

Verder willen we in de aanbesteding plek inruimen voor 'experimenteerruimte', bijvoorbeeld voor innovatieve projecten of nieuwe initiatieven die sub domein⁴- of domein overstijgend zijn. Deze initiatieven kunnen ook vervangend zijn ten aanzien van bestaand aanbod.

c. Doen wat nodig is

Zo licht als mogelijk en intensief als nodig

---

³ Hieronder wordt ook verstaan: ouder of opvoeder(s)

⁴ J&O, LVB, GGZ

Door de uitvoering wordt er - met ouders en jeugdigen zelf - gezocht naar ondersteuning op maat, zo licht als mogelijk en zo intensief als nodig. Van jeugdhulpaanbieders vragen we er scherp op te zijn om, daar waar het kan, de intensiteit of duur van de behandeling te verminderen en terug te schakelen naar lichtere of voorliggende voorzieningen. Bijvoorbeeld door, in het geval van residentiële plaatsing, jeugdigen zo snel als mogelijk weer terug naar huis begeleiden.

Ruimte voor professionals

Met de ouders en jeugdigen zoeken naar 'wat nodig is' betekent voor professionals dat er ruimte nodig is om vrijer te denken en te handelen, en dat zij de ruimte krijgen om onorthodoxe oplossingen te bedenken met de betrokkenen. Tegelijkertijd hebben professionals de verantwoordelijkheid om op een goede manier met deze ruimte om te gaan. Dit vraagt om professionals die in de leefwereld staan, lef hebben en in staat zijn 'out of the box' te denken. En vraagt van gemeenten om hier in de opdrachtverlening ruimte voor te geven.

Dichtbij

We vinden het belangrijk dat het kind zoveel als mogelijk in de eigen omgeving hulp kan krijgen, met als groot voordeel dat het netwerk optimaal benut kan worden en de nadruk ligt op 'normaliseren'. Wij willen zoveel als mogelijk voorzieningen in de individuele gemeente of binnen de regio realiseren. Indien niet voorhanden, willen wij samen met aanbieders op zoek naar thuis nabije oplossingen. Wij vragen van aanbieders om aan te tonen hoe zij plaats onafhankelijk (dichtbij, nabij, outreachend) kunnen werken.

Hulp op maat

Het streven vanuit de samenwerkende gemeenten is om eerder de juiste hulp op maat te bieden, om daarmee escalatie van het probleem en (vervolgens) het beroep op dure gespecialiseerde hulp te verminderen. We willen geen wachtlijsten; aanbieders moeten wachtlijsten voorkómen danwel passende maatregelen nemen indien wel wachtlijsten (dreigen te) ontstaan. Hulp op maat betekent ook dat we als gemeenten moeten zorgen voor genoegzaam aanbod, zodat ouders en jeugdigen kunnen kiezen voor hulp die aansluit bij hun eigen identiteit (zie ook onder b).

Slimmer samenwerken

Daarnaast wordt met professionals en organisaties bekeken hoe zaken slimmer geregeld kunnen worden. Wij vragen organisaties goed met elkaar samen te werken, zodat jeugdigen niet hoeven te wachten op de juiste ondersteuning. Denk aan: afspraken over op- en afschalen (goede samenwerking tussen 0^e, 1^e en 2^e lijn, waarbij de ondersteuning zoveel mogelijk ambulante en dichtbij huis wordt georganiseerd), samenwerken op casusniveau, wachtlijstbeheer en het leveren van overbruggingszorg. Ook willen we stimuleren dat aanbieders met elkaar integrale producten (over de schotten van GGZ, LVB en J&O heen) gaan ontwikkelen, zodat écht zo passend mogelijke ondersteuning voor de jeugdige geboden kan worden.

d. Verbinden van kennis en expertise

Kennis en expertise rondom een gezin

Kennis delen en verbinding rondom het gezin/ de jeugdige is belangrijk. Als het eigenaarschap bij de jeugdige en de ouders berust, is het des te belangrijker dat alle relevante betrokkenen rondom een gezin met elkaar verbonden worden, zodat een situatie in de volle breedte bekeken kan worden en ieder onderdeel van het netwerk kan ondersteunen en meedenken op het terrein waarop deskundigheid nodig is. Het gaat hierbij om de verbinding van thuis, onderwijs, buurt en (tweedelijns)zorg. Hierbij is uiteraard aandacht voor zorgvuldige uitwisseling van cliëntgegevens (privacy).

Samenwerking met het CJG

De CJG's in alle gemeenten hebben in de periode vanaf 1-1-2015 de toegangsfunctie vormgegeven. De lokale teams zijn niet alleen een toegangspoort voor specialistische hulp, maar bieden ook zelf ondersteuning aan gezinnen/ jeugdigen en worden geconsulteerd door specialisten. De onderlinge samenwerking en afstemming kan nog geoptimaliseerd worden en behoeft aandacht in de aanbesteding. Hierbij gaat het onder meer om de regierol van het CJG en de verbindende kracht van het CJG gedurende het hele traject.

e. Kwalitatief goede zorg binnen daarvoor beschikbaar financieel kader⁵

Kwaliteit

Bij de selectie van jeugdhulpaanbieders is kwaliteit de bepalende factor. Een van de rollen van de gemeente is die van kwaliteitsbewaker, waarbij het er ook om gaat: 'goed is goed genoeg'. De samenwerkende gemeenten vragen van aanbieders dat zij voldoen aan de wettelijke eisen gesteld in de Jeugdwet en maximale transparantie op het gebied van werkwijze en programma's. Verder zullen we als voorwaarde bij de contractering stellen dat organisaties instemmen met de gezamenlijke visie die wij als regio hebben geformuleerd en dat zij bereid zijn daaraan een actieve bijdrage te leveren. Daarnaast zullen wij - met input van onze stakeholders - moeten bepalen welke aanvullende kwaliteitseisen wij als samenwerkende gemeenten belangrijk vinden, in algemene zin en op productniveau. Daarbij maken wij ook gebruik van de belangrijkste partner in het bepalen van het kwaliteitsniveau: het gezin en de jeugdige als ontvanger van zorg. Zij zijn als beste in staat te beoordelen of de ingezette zorg voldoende kwaliteit had en geholpen heeft. Daartoe voeren gemeenten en aanbieders onderzoek onder cliënten uit. Tevens heeft in het contractbeheer, onder andere in de voortgangsgesprekken met de aanbieders en in de regionaal georganiseerde 'kwaliteitsdialoog', kwaliteit een centrale plek.

Monitoring en sturing

Zicht hebben op wat werkt, en of dat werkt binnen het financiële kader dat wij als samenwerkende gemeenten gesteld hebben. Dat is wat wij door middel van goede monitoring willen bereiken. Om vervolgens te kunnen (bij)sturen waar nodig. Dit is een breed gedeelde behoefte die speelt bij de uitvoerders en aanbieders van jeugdhulp, de ontvangers van de jeugdhulp, beleids- en opiniemakers, bestuurders en raadsleden. Hier ligt nog een hele uitdaging hoe we dit concreet gaan vormgeven, waarbij het gaat om hoe we met elkaar handen en voeten kunnen geven aan regionale én lokale sturing. Dit is een ontwikkelthema dat een langere doorlooptijd heeft dan 1-1-2018.

f. Vermindering van regeldruk

De regeldruk moet omlaag, waarbij de inhoud leidend is. Nog te vaak moeten er teveel formulieren ingevuld of uitgedraaid worden voordat de jeugdige de zorg kan krijgen die nodig is. En nog te vaak vindt er onnodig dubbele gegevens uitvraag plaats bij cliënten. Centraal in de transformatie staat het terugdringen van overbodige regelgeving en registratiedruk die professionals beperken in hun handelen. Samen met onze aanbieders gaan we aan de slag met het verminderen van de regeldruk en bureaucratie. Daarbij is aandacht voor de versimpeling van formulieren, zodat ze voor de jeugdige begrijpelijk zijn.

---

⁵ In de nog op te stellen Nota sturing en bekostiging (zie ook hoofdstuk 4), wordt het financieel kader voor deze inkoop beschreven.

4. Bouwstenen voor de inkoop

In dit hoofdstuk maken we de vertaling van hetgeen we in de vorige hoofdstukken hebben beschreven (het 'waarom' en het 'wat') naar enkele bouwstenen voor de inkoop. In de strategische keuzenota, de nota sturing en bekostiging en uiteindelijk het aanbestedingsdocument wordt het 'hoe' verder geconcretiseerd.

4.1. Inkoopmodel

Bij de keuze van het inkoopmodel willen we vanuit de inhoud de volgende punten meegeven:

- Flexibiliteit – het domein van de zorg voor jeugd is nog volop in ontwikkeling. We willen een inkoopmodel dat aansluit bij deze ontwikkelingen.
- Integraliteit – we willen af van schotten tussen (sub)domeinen. In het inkoopmodel moet deze (ontwikkeling naar meer) integraliteit mogelijk zijn.
- Langere termijn – de transformatie die we met elkaar voor ogen hebben is een traject van langere adem. We willen een inkoopmodel waarbij aanbieders en gemeenten zich voor langere tijd aan elkaar kunnen committeren. Dit moet echter niet in de weg staan dat we ook met aanbieders korte, zelfs incidentele, contracten hebben.
- Samenwerking – we gaan dit inkooptraject in vanuit de volle overtuiging dat gemeenten, aanbieders en voorliggend veld een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben. Alleen wanneer een ieder – vanuit eigen expertise en verantwoordelijkheid – zijn rol pakt, kunnen we de transformatiedoelen realiseren die ons voor ogen staan.

Gezien bovenstaande, zullen we onderstaande parallelle sporen volgen.

Twee parallelle sporen

- enerzijds het spoor om input op te halen bij onze stakeholders (zoals ouders, jeugdigen, voorliggend veld, jeugd- en huisartsen, onderwijs, aanbieders) over hoe het gaat en wat er nodig is in de zorg voor jeugd. Deze input wordt gebruikt bij het definitief maken van de inkoopvisie en het opstellen van verdere inkoopdocumenten;
- anderzijds het spoor om een ontwikkelagenda op te stellen voor onderwerpen waarbij - in samenwerking met onze partners - doorontwikkeling ná 2018 nodig is.

Deze visie is de basis voor de ontwikkelingen van de verdere inkoopdocumenten, zoals de strategische keuzenota, de nota sturing en bekostiging, de aanbestedingsdocumenten en de ontwikkelagenda.

4.2. Kwaliteit

Kwaliteitseisen jeugdhulpaanbieders vanuit de Jeugdwet

Het borgen van kwaliteit van jeugdhulp is een belangrijk thema. In de Jeugdwet staan een aantal kwaliteitsbepalingen. Een deel van de kwaliteitseisen ligt bij gemeenten (zoals: beleidsplan, verantwoorde werktoedeling, cliëntvervalsingsonderzoek); een deel bij jeugdhulpaanbieders. De kwaliteitseisen die vanuit de Jeugdwet aan aanbieders worden gesteld, worden opgenomen in het aanbestedingsdocument en contracten met aanbieders.

Aanvullende kwaliteitseisen, leveringsvoorwaarden en ontwikkelpunten

Naast bovenstaande kwaliteitseisen voor aanbieders, willen we als samenwerkende gemeenten aanvullende kwaliteitseisen en leveringsvoorwaarden benoemen teneinde goede, betaalbare zorg binnen de door ons gestelde inhoudelijke en financiële kaders te kunnen bieden. In verdiepingssessies en werkgroepen wordt het een en ander nader uitgewerkt.

4.3. Monitoring en evaluatie

Om zicht te houden op de voortgang binnen het domein van de jeugdhulp, en de mate waarin de inhoudelijke (transformatie)doelen – binnen de financiële kaders – worden gerealiseerd, is monitoring en evaluatie nodig. Dit is ook nodig om met elkaar bij te kunnen sturen waar nodig. Monitoring en evaluatie vindt plaats op verschillende niveaus: input, output, outcome en throughput. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt deels bij gemeenten⁶ en deels bij aanbieders. Wat we hierin van aanbieders vragen (periodieke gegevensaanlevering, uitvoeren eigen cliëntervaringsonderzoek, kwartaalgesprekken en kwaliteitsdialoog) wordt beschreven in het aanbestedingsdocument en de contracten.

In de nota Sturing en bekostiging (2014) zijn vier knoppen voor sturing benoemd: kwaliteit, zorggebruik, zorgkosten, effect en resultaat. Deze nota zal worden aangepast aan de huidige situatie.

4.4. Bekostiging

Bekostiging betreft het maken van afspraken over de vergoeding van prestaties van jeugdhulpaanbieders die voor vergoeding door gemeenten in aanmerking komen. De keuze voor een bepaalde bekostigingsmethode is ook relevant voor het behalen van de gestelde transformatiedoelen en bepaalt in grote mate de prikkels die de aanbieders ervaren om hieraan bij te dragen. De keuze van de bekostigingsvorm kan ook helpen om goed gedrag financieel te belonen en slecht gedrag juist niet.

Tot nu toe is vooral aanbodgericht ingekocht; we willen dan ook graag meer toe naar vraaggerichte inkoop. Voor 2018 en verder zou het goed kunnen we dat we uitkomen op een mix van bekostigingsvormen, waarbij gekeken wordt welke vorm passend is bij de mogelijkheden en wensen rondom sturing op die betreffende sub domeinen en producten. Het een en ander is nader uitgewerkt in de strategische keuzenota. Hierin zeggen we onder andere dat het geld het gezin volgt. De ondersteuningsvraag is leidend en niet de financiële middelen.

4.5. Uitvoering en planning

Aanbestedingstraject

Voor een succesvol aanbestedingstraject is het belangrijk dat de benodigde mankracht en expertise aanwezig is om de aanbesteding uit te voeren, de voortgang bewaakt wordt (blijven we binnen de planning) en tijdig besluiten worden genomen over (deel)resultaten van de inkoop. De benodigde inzet (expertise, uren), procesbewaking en commitment wordt nader uitgewerkt binnen de samenwerkende gemeenten.

Verdiepingsslag voor de inkoopvisie

Voorliggende document is het resultaat van een verdiepingsslag op een eerder concept. Die verdiepingsslag hield onder andere in: brede bijeenkomsten met stakeholders, burgers, regionale adviesraad en de raadscommissies.

---

⁶ Gemeenten zijn bezig met het opzetten van monitoring voor het brede sociaal domein. Onder andere als monitorings- en sturingsinformatie naar de raad. Hetgeen bij aanbieders wordt uitgevraagd en verzameld, en wat er lokaal nodig is in de verschillende monitoringsinstrumenten, daarover moet afgestemd worden. Om onnodige administratieve lasten en dubbel werk te voorkómen.